

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ім. ШЕВЧЕНКА В КАНАДІ

Загальні збори Наукового товариства ім. Шевченка в Канаді відбулися 24 квітня 2010 року в Торонто. На них головою Товариства переобрано д-ра Дарію Даревич. До дирекції увійшли Кассандра Балан, д-р Марко Горбач, мгр. Таня Джулинська, д-р Микола Держко, д-р Марта Дичок, мгр. Ірина Микитюк, д-р Віктор Остапчук, мгр. Роман Сенькусь, д-р Максим Тарнавський і д-р Дагмара Турчин-Дувірак. Контрольну комісію очолив проф. Василь Янішевський (голова); мгр. Люба Пендзей і мгр. Богдан Колос обрані її членами.

Загальні збори Товариства відкрила д-р Дарія Даревич, голова в останній каденції. Після вшанування пам'яті членів, що відійшли у вічність, заступник голови НТШ К д-р Марко Горбач вручив грамоти підвищення категорії членства науковцям, які були присутні на зборах.

До Президії Загальних зборів обрано: д-ра Франка Сисина — президентом; мгр. Христину Колос — секретарем. Голова д-р Дарія Даревич на підставі обширно написаних звітів усіх діловодів прозвітувала про діяльність дирекції в минулій каденції (від квітня 2008 до квітня 2010 року). Звіти були розіслані електронною поштою напередодні зборів усім членам у Канаді, а на зборах присутнім були роздані друковані звіти. Варто згадати, що НТШ діє у Канаді від 1949 року в Торонто, де розташований осідок дирекції. Крім того, працюють осередки НТШ в Едмонтоні, Монреалі та Оттаві. Ряди членства щороку поповнюються новими членами (за останні два роки — 44 нові члени). Це не тільки вчені, але й освічені особи, які зацікавлені у підтримці української науки. Приблизно 15 відсотків членів — науковці, які недавно прибули з України.

У звіті Д. Даревич підкреслила, що дирекція затратила багато часу і доклала чимало зусиль у святкування 60-ліття діяльності НТШ в Канаді. З цієї нагоди 24 жовтня 2009 року в Торонто відбулися конференція „Минуле, сучасне, майбутнє“ та неофіційна зустріч з участю всіх голів осередків і членів, представників організацій і гостей. Виготовлено і висвітлено відеомонтаж про історію НТШ в Канаді та списки всіх членів за останні 60 років.

Одна з головних ділянок праці НТШ — виголошення наукових доповідей. Такі доповіді українською мовою з різних ділянок науки є одним із засобів розвитку інтелектуального та наукового діалогу в українській громаді в Канаді. Найбільше доповідей (двадцять) виголошено в Торонто. Майже щомісячне виголошення наукових доповідей дає можливість членам Товариства й українській громаді Торонто та околиць ознайомитися з найновішою дослідницькою працею українських науковців у Канаді, діаспорі та Україні. Це нагода поспілкуватися на інтелектуальному рівні українською мовою. А також нагода науковцям із різних ділянок, членам НТШ та гостям виступити і познайомитися з членами Товариства та зацікавленими людьми з громади. Виголошення наукових доповідей, організованих осередками, також відбуваються на засіданнях в Оттаві, Едмонтоні та Монреалі. В Едмонтоні, зокрема, виголошено одинадцять доповідей, в Оттаві і Монреалі — по дві.

2008 року при НТШ у Торонто постало Літературно-мистецьке об'єднання „Слово“, з рамени якого відбулося десять вечорів українського письменства, де виступали українські письменники з Канади і були прочитані твори тих, що вже відійшли у вічність, а також твори українських класиків і сучасних письменників.

НТШ продовжує підтримувати вихід наукових видань. З фінансовою допомогою Товариства вийшли дві книжки: „Василь Барвінський у дослідженнях і споминах“ і „Василь Барвінський. Статті та матеріали“ (Дрогобич: Посвіт, 2008). Обидва видання отримали підтримку з фондів, зібраних у пам'ять бл. п. Одарки Онищук. Видавництво НТШ у Львові надрукувало книжку д-ра Василя Вериги „На службі народній. Визначні статті української діаспори“ (Львів: НТШ, 2008). Як 43 том НТШ К вийшла книжка Романа Колісника „Військова Управа Української Дивізії „Галичина“, 2-ге доп. видання (К., 2009). Це видання вийшло коштом автора. Осередок в Едмонтоні видав „Західноканадський збірник“ (Частина п'ята. Едмонтон; Остріг: НТШ, 2009, т. 44 / Редактор — д-р Микола Сорока).

Дирекція НТШ Канади. Сидять зліва направо: Кассандра Балан, Максим Тарнавський, Дарія Даревич, Марко Горбач, Дагмара Турчин-Дувірак; стоять зліва направо: Роман Сенькусь, Ірина Микитюк, Віктор Остапчук, Ігор Томків. 24 квітня 2010 р.

НТШ також видає „Бюлетень“ для своїх членів і веде веб-сторінку www.ntsh.ca, на якій розміщені оголошення і статті про доповіді.

НТШ є членом Конгресу українців у Канаді і співпрацює з іншими науковими організаціями, зокрема УВАН та КІУС в організуванні виступів науковців. Проф. Василь Янішевський від імени Контрольної комісії запропонував, щоб Загальні збори висловили подяку голові і дирекції НТШ за діяльність упродовж двох останніх років.

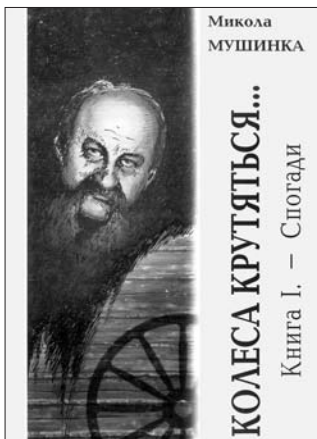
Від заснування НТШ у Львові 1873 р. метою Товариства було і є плекати й розвивати науку,

зокрема в ділянці українознавства. Зв'язок з Україною залишається невід'ємною частиною нашої ідентичності тут, у Канаді. Але основою праці НТШ є потреби української громади в Канаді. Це не лише тому, що наука потребує підтримки громади, але й тому, що наука відіграє вагомий роль у плеканні, збереженні та розвитку свідомости й ідентичности даної громади.

Із пресового повідомлення НТШ Канади.
Торонто, 14 травня 2010 р.

КРАЙОВЕ НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА В СЛОВАЧЧИНІ: ПРИЧИНКИ ДО ІСТОРІЇ, ПОТОЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Ідея заснування Наукового товариства ім. Шевченка в Чехословаччині з центром у Пряшеві виникла одразу після 1989 року, хоч деякі науковці — Орест Зілінський, Микола Неврлий та Микола Мушинка — співпрацювали з цією найвизначнішою українською науковою установою за межами України і в час тоталітарного комуністичного режиму, головню опрацьовували статті для словникової частини Енциклопедії українознавства, яку видавало НТШ у Сарселі (біля Парижа) за редакцією Володимира Кубійовича.

Обкладинка спогадів
Миколи Мушинки
„Колеса крутяться...“
Пряшів, 1998 р.

„Володимир Гнатюк — дослідник фольклору Закарпаття“¹ та „Володимир Гнатюк. Життя та його діяльність в галузі фольклористики, літературознавства та мовознавства“².

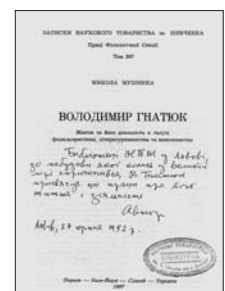
Після смерті В. Кубійовича розпочалася співпраця з НТШ в Канаді, зокрема з редколегією англійської версії Енциклопедії українознавства, автор цієї статті став відповідальним за гасла з фольклористики та етнології. Коли органи Чехословацької державної безпеки довідалися про його співпрацю з „українськими буржуазними націоналістами“ на Заході, то погрозували ареш-

том. На титульному листі 2-го тому „Encyklopedia of Ukraine“ (Торонто, 1984) Микола Мушинка підписався псевдонімом Микола Гнатюківський. Цим псевдонімом підписані і всі його статті цього тому. В подальших трьох томах „Encyklopedia of Ukraine“ (1993) автор виступає уже під своїм прізвищем.

Чехословацькі україністи Орест Зілінський, Микола Мушинка та Микола Неврлий 1990 р. висунули ідею відновлення НТШ в Чехословаччині, яка у міжвоєнний період була найвидатнішим центром україністики за межами України.

Миколі Мушинці було доручено вести переговори з Президією НТШ в Європі з осередком у Сарселі у справі майбутнього прийняття НТШ Чехословаччини до складу НТШ в Європі. Він поінформував голову сарсельського НТШ Аркадія Жуківського, який порушив цю справу на засіданні Президії 23 лютого 1990 р. У „Бюлетені НТШ“ сказано: „М. Мушинка повідомив про ініціативу заснування з місцевих українців відділу НТШ у Чехо-Словаччині, відділ, який бажає співпрацювати і входити в склад Європейського НТШ. Управа вітає ініціативу чехословацьких українців і доручає Президії НТШ вести дальші переговори в цій справі з проф. М. Мушинкою“³.

16—17 березня 1990 р. відбулася Перша сесія щойно відновленого НТШ у Львові, в якій брало участь понад 500 делегатів з різних областей України та понад 50 гостей з-за кордону, з-поміж яких були такі відомі діячі

Титульна сторінка
монографії Миколи
Мушинки
„Володимир Гнатюк“.
1987 р.

¹ Мушинка М. Володимир Гнатюк — дослідник фольклору Закарпаття // Записки Наукового товариства ім. Шевченка.— Париж; Мюнхен, 1975.— Т. СХС.— 118 с.

² Мушинка М. Володимир Гнатюк. Життя та його діяльність в галузі фольклористики, літературознавства та мовознавства // Там само.— Париж; Нью-Йорк; Сідней; Торонто, 1987.— Т. ССVII.— 232 с.

³ Вісті НТШ в Європі.— 1990.— Верес.— Ч. 24.— С. 13.